

Sygn. akt IV P 2/24.

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2024 roku

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej IV Wydział Pracy
w składzie:

Przewodniczący: SSR

Protokolant: kierownik sekretariatu

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2024 roku w Białej Podlaskiej
na rozprawie
spraw z powództw:

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w Lublinie
o odprawę pieniężną

- I. zasądza od pozwanej Izby Administracji Skarbowej w Lublinie na rzecz powódki kwotę zł/ tysiące złotych grosze/ - brutto, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 czerwca 2017r. do dnia zapłaty;
- II. oddała powództwo w części dotyczącej zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie w pozostałym zakresie,
- III. oddała wniosek powódki o zasądzenie kosztów procesu ,

Należy mieć na uwadze, że powodowie decydując się na wstąpienie do służby przede wszystkim liczyli na stabilność zawodową – zatrudnienie aż do przejścia na emeryturę. Do pogorszenia ich sytuacji doszło nie z ich winy, a z przyczyn organizacyjnych. Powodowie nie mieli wpływu na ustanie stosunku służbowego. Od ich decyzji zależało jedynie nawiązanie lub nie stosunku pracy. Jednak niezależnie od tego czy propozycję przyjęli czy nie, utracili status funkcjonariuszy.

W ocenie Sądu odprawa, której dochodzą powodowie w niniejszej sprawie ma przede wszystkim charakter gratyfikacji za wieloletnią służbę, z zakończeniem której wiąże się utrata szeregu przywilejów, rekompensujących dodatkowe ograniczenia czy obowiązki z nią związane. Zatem nie ma znaczenia, że powodowie po zwolnieniu ze służby kontynuowali pracę na rzecz Urzędu Celno-Skarbowego jako pracownicy. Charakter gratyfikacyjny odprawy w służbach mundurowych jest podkreślany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2015 r. I PK 1/15, LEX nr 1959540). Nie ma przy tym znaczenia, że obecnie powodowie znowu pełnią służbę w Krajowej Administracji Skarbowej.

Powyższe rozważania potwierdzają zasadność żądania powodów w przedmiocie dochodzonej odprawy.

Zarzutu przedawnienia, zgłoszony przez pełnomocnika pozwanego, Sąd uznał za nieuzasadniony. Zgodnie z art. 252 ust.1 ustawy o KAS roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Bieg przedawnienia przerywa jednak każda czynność przed kierownikiem jednostki organizacyjnej, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia (art. 252 ust. 3 pkt 1 ustawy o KAS). Przerwanie biegu przedawnienia przez wskazaną czynność oznacza, że trzyletni okres przedawnienia rozpoczyna bieg na nowo. Stosownie do art. 252 ust. 2 ustawy o KAS kierownik jednostki organizacyjnej może nie uwzględnić terminu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami. Sąd w pełni popiera w tym zakresie rozważania zawarte w cytowanym powyżej wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie. Zgodnie z nimi za wyjątkowe okoliczności mogą być uznane istotne niejasności prawne co do przysługujących funkcjonariuszowi należności. Trudno zdaniem tego Sądu o bardziej jaskrawy przykład takich niejasności niż w przypadku uprawnień funkcjonariuszy w ramach reformy administracji celno – skarbowej. Chodzi tu nie tylko o uprawnienia funkcjonariuszy ucywilnionych, ale i tych którzy nie otrzymali propozycji zatrudnienia/służby czy ich nie przyjęli. Sposób redakcji przepisów rodził wątpliwości co do możliwości skutecznego kwestionowania nieotrzymania propozycji służby i właściwej ku temu ścieżki (przed sądem powszechnym czy administracyjnym), co do uprawnień ucywilnionych funkcjonariuszy do świadectw służby i odpraw, a później gdy świadectwa zostały wydane co do sądowego dochodzenia ich prostowania. Nie były to jedynie wątpliwości funkcjonariuszy. Również sądy nie zajmowały jednolitego stanowiska w żadnej z tych kwestii. Podkreślenia wymaga też zaprezentowana wcześniej rozbieżność w orzecznictwie sądów administracyjnych i Sądu Najwyższego. Ponadto orzecznictwo sądów powszechnych w sprawie odpraw funkcjonariuszy pozostawało zróżnicowane także po pierwszym z wyroków Sądu Najwyższego, w którym wskazano na możliwość prokonstytucyjnej dla ucywilnionych funkcjonariuszy wykładni przepisów, dającej im prawo do odprawy. Choć od reformy minęło ponad 7 lat, to spory sądowe byłych funkcjonariuszy nadal trwają, a orzecznictwo jeszcze do niedawna nie było jednolite.

Wobec tego, że dla sporów ze stosunku służbowego funkcjonariuszy przewidziana jest, jako właściwa droga sądowa, w ocenie Sądu, na podstawie art. 252 ust. 2, mimo że jest on skierowany do kierownika jednostki, również Sąd może nie uwzględnić terminu przedawnienia.

Wysokość odprawy przysługującej powodom wynikała wprost z art. 163 ust. 1, 2 i 4 ustawy o Służbie Celnej w związku ze stosowanym odpowiednio art. 170 ust. 3 i 4 p.w. KAS i nie była kwestionowana przez strony. Wobec powyższego na rzecz Sąd zasądził kwotę zł, na rzecz Sąd zasądził kwotę zł, na rzecz